

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך אבן העזר קכ"ב	חיי מוהר"ן	משנה ברורה ה"ה	ליקוטי הלכות ה"א	ליקוטי מוהר"א	יום לחדש	יום
כב, כג,	תקנא-תקנא	חורה	קפב	מה:	כ"ח	שבת
כה,	תקנא-תקנא	סח.	קפג	מו.	כ"ט	א
כו,	תקנא-תקנא	סח:	קפד	מו:	ל'	ב
כז,	תקנא-תקנא	סט.	קפה	מו.	א'	ג
כח, כט,	תקנא-תקנא	סט:	קפו	מו:	ב'	ד
לא,	תקנא-תקנא	ע.	קפז	מה.	ג'	ה
לב, לג,	תקנא-תקנא	חורה	קפח	מה:	ד'	ו

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

211 | פרשת שמיני | כ"ח ניסן תשפ"א

דבר המערכת

"למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך" - אם בכל יום צריכים אנו להזכיר לעצמנו שחירת וערבית את תוקף החסדים העצומים שזכינו להם בצאתנו ממצרים, וללמוד מכך על ההווה שה' אתנו עמנו ואצלנו להשיב שבותנו ולגאלנו גאולת עולם ברוחניות ובגשמיות, הרי כל שכן בעמדתנו סמוך ונראה לימי הפסח הקדושים שזכינו להם, שעלינו להתחיל התחלה חדשה של השתוקקות רצונות וכיסופים, לקום ולקפוץ אל הים הסוער והמפחיד מתוך בטחון גמור שגם לנו יקרע הים, ואלוקי ישענו לא יעזבנו ולא יטשנו. לא לחינם זכינו לתרופות יקרות מפז שכאלו - ביעור חמץ, מצה ומרור, ארבע כסות וההגדה הקדושה, וכלליות קדושת פסח ושלוש רגלים - אלא מפני שאכן יש לנו תקוה, ובכוחנו להתחדש בסייעתא דשמיא בחסדים חדשים שלא היו מעולם.

על מאמר חז"ל "איזהו בן העולם הבא זה הסומך גאולה לתפילה" (ברכות ד ע"ב) מביא רש"י את הירושלמי (ברכות פרק א) "מי שאינו סומך גאולה לתפילה למה הוא דומה? לאוהבו של מלך שבא ודפק על פתחו של מלך, יצא המלך ומצאו שהפליג, אף הוא הפליג. אלא יהיה אדם מקרב להקדוש ברוך הוא אליו, ומרצהו בתשבחות וקלוסין של יציאת מצרים, והוא מתקרב אליו, ובעודו קרוב אליו יש לו לתבוע צרכיו".

ואף אנו צריכים לדעת, שבסיפור שבחיו של הקב"ה בלילה ההוא כשמצה ומרור היו מונחים לפנינו, דפקנו כביכול על פתחו של מלך והוא יצא לקראתנו, ועלינו להיזהר שלא להפליג וללכת משם בידיים ריקניות, אלא לתבוע צרכינו הגשמיים וכל שכן הרוחניים לחייתנו הנצחית.

"בחורף כל העשבים וכל הצמחים כולם מתים, וכשבא הקיץ כולם נתעוררים וחיים ואז טוב ויפה מאד כשיצאים לשוח בשדה, שיחה זו תפילה ותחייה ותשוקה וגעגועים להשם יתברך, ואז כל שיח השדה המתחילים לחיות ולצמוח אז, כולם נכספים ונכללים בתוך שיחתו ותפילתו" (שיחות הר"ן, ג. צח).

העורכים

ובקשתם משם את ה' אלקיך

רוב מבקשים ומחפשים על ידי רצון ותשוקה וגעגועים" (עלים לתרופה טז).

רבי נתן מוצא סימוכין נפלאים להבדל העצום שהזכרנו, בין המבקש והמחפש למתייאר, מן האיסור החמור הנאמר בפרשתנו על אכילת שרצים ורמשים: "וכל השרץ השרץ על הארץ שְׂקָץ הוא לא יאכל".

חז"ל דרשו ממשמעות הכתוב שדוקא שרץ כזה שפירש מן הפרי ורחש על הארץ, הוא זה שנאסר. אבל "התולעת שבתמרים ובגרוגרות" שלא פירשה לארץ משנולדה בתוך הפרי, אין בה כל איסור והיא מותרת באכילה (ראה חולין סז ע"ב וברש"י כאן), אף שהתולעת עצמה נראית שווה לחברתה ממש.

התולעים - מבאר רבי נתן - מרמזים על אותם מקומות שפלים ונמוכים שהאדם נופל בהם בעוונותיו שרחוקים מאד מכבודו יתברך "כי הם דברים מתועבים ומשוקצים ומלוכלכים ונתהווים מלכלוך וקלקול של כל הדברים, כאשר רואין בחוש שכשמתקרב ומתקלקל איזה דבר מאד, אזי רוחשין בו תולעים" (ליקוטי הלכות, שם). ואף על פי כן, כל זמן שהקלקול הוא בתוך הפרי ואינו פורש לחוץ עדיין יש לו תיקון, כי גם במקומות שפלים כאלה עדיין יש מקום להתקרב לה' יתברך.

וזה שרמזה לנו התורה בדיני התולעים הנ"ל, שכשאדם נופל ח"ו למקומות כאלו, אזי כל זמן שהוא מחפש עדיין, ומתחיל להסתכל על עצמו ומרחם על עצמו ושואל 'איה מקום כבודי', אזי הוא עולה בתכלית העליה ועולה לקדושה העליונה מכל הקדושות. אבל כשמתחיל לפרוש לחוץ לשרוץ על הארץ, דהיינו, כשרוצה לעשות לו מקום בארץ בטינופו ולכלוכו כמו שנמצאים כמה וכמה שיצאו לחוץ לגמרי על ידי נפילתם וירידתם, שרצו לעשות להם מושב בארץ, שאמרו שייכלו ויתנהו בזה העולם רח"ל, אזי **אוי להם אוי לנפשם**, ותיכף כשרוצים להתפשט בזה העולם אזי מתגבר בהם הזוהמא ביותר ויותר. ועל כן, **כל זמן שלא פירשו מותר, דהיינו כל זמן שאינו פורש לחוץ לשרוץ על הארץ לעשות לו מקום בארץ ח"ו, רק הוא מבקש ממקומו את ה', אז זוכה לעלות בתכלית העליה** (שם).

זוהי גם עיקרה של עבודת הספירה. "כי קודם קבלת התורה צריכים לספור ספירת העומר כדי לצאת מטומאה לטהרה ולשוב בתשובה, ועיקר התשובה הוא על ידי הבקשה והחיפוש שעל ידי זה זוכים לתכלית העליה, כי הספירה והמנין הוא כמי שמונה וסופר ומבקש ומחפש עד שימצא להגיע לתכלית מבוקשו, ועל ידי הספירה של כל יום ויום מימי הספירה זוכין לצאת משער אחד של טומאה לשער אחד של קדושה וממשיכים מח ודעת דקדושה בכל יום ויום. והעיקר על ידי הספירה, שהוא בחינת בקשה וחיפוש, עד שזוכים בשבועות לקבלת התורה על ידי זה" (ליקוטי הלכות, גביית חוב מהיתומים ג. יז).

אסור לחשוב כן, אבל הלב שלו ממאן להמשיך להתחזק לצפות לישועה. הנפילות האימויות חוזרות על עצמן, שנים רבות שהוא בוכה צועק מתפלל ומייחל, מנסה להשתחרר מן הבוץ המר שהוא טבוע בו, הוא אמנם מצליח פה ושם לחטוף ניצחונות קלים לפי שעה, אבל תמיד בסופו של דבר חוזר ונופל ונוחל תבוסה מרה. 'מה התועלת בכל המלחמות הללו שאינן רואות סוף?! - הוא חושב לעצמו - **אולי כדאי להינעם ולהשלים עם המצב?** לא להגדיל כל כך את הציפיות בכל פעם מחדש ולהבין שזוהי המציאות, ולנסות לפחות ליהנות מחיי היום יום'.

אם האדם היה יודע בפני איזו החלטה גורלית ומכרעת הוא עומד בשאלה זו, היתה אוחות בו אימה חרדה ופחד. זה נדמה כסתם חלישות הדעת ותשות כח, נראה לו שבין כך ובין כך הוא לא המנצח הגדול, ומה כבר יכול לקרות אם ירפה מעט מתפילותיו ומלחמותיו שנראים בין כה אבודים מראש. אבל לאמתו של דבר, יש כאן הכרעה על חמורי חמורות שחיי הנצחיים תלויים בהם.

הבה נטה אוזן לדבריו הבווערים של רבי נתן: "**אפילו אם נופלים לחטאים עצומים, אף על פי כן, על ידי הבקשה והחיפוש שמבקשים ומחפשים 'איה מקום כבודי' ואין רוצה להניח את מקומו לפרוש ולצאת לחוץ ח"ו, שזה הדבר קשה וחמור מכל העבירות הגדולים שבתורה - כשמיאשים עצמם ופורשים לגמרי ח"ו, אבל כל זמן שאין מניחים את מקומו יהיה איך שיהיה, ואף על פי שהוא רואה שהוא באמת פגום ומקולקל מאד מאד ורחוק מאד מכבודו יתברך, אף על פי כן הוא מרחם על עצמו ושואל ומחפש ומבקש תמיד 'איה מקום כבודי', על ידי זה בעצמו הוא עולה בתכלית העליה, ועל ידי זה נעשה השה לעולה לכפר על כל הפגמים שלו ועל כל העקמומיות שבלבו ונתכפרין לו כל עוונותיו**" (ליקוטי הלכות, תולעים ג).

קשה לעכל את נוראות הדברים: עומדים שני בני אדם, שניהם נופלים ונכשלים בחטאים עצומים רח"ל, כל אחד מהם הוא "באמת פגום ומקולקל מאד מאד ורחוק מאד מכבודו יתברך", שניהם שווים במראה ובקומה, ואף על פי כן, האחד מתעלה ומתקדש בכל פעם ביתר שאת, הוא מתעלה לתכלית העליה ומכפר על כל הפגמים והעוונות שלו, והשני, לא זו בלבד שאינו מתכפר ואינו מתעלה, אלא גם מעמיק לרדת בירידה עצומה מזה עצמו ומוסיף חטא על פשע ב"דבר הקשה והחמור מכל העבירות הגדולים שבתורה". **הכל תלוי באותה החלטה אומללה שהחליט השני שלא לחפש עוד, ולהרים ידיים בייאוש מלרצות לצאת מזוהמתו, ולעומתו הראשון שעדיין מתעקש לבקש ולחפש.**

עיקרו של חיפוש זה הוא התפילה והבקשה והבעת הרצונות והכיסופין לה' שהוא רוצה להיטהר, וכפי שרבי נתן כותב במכתביו: "כל היגיעות והעבודות בתורה ותפילה, בפרט בשיחות לפניו יתברך - הכל אנו קוראין בשם בקשה וחיפוש, וכן על פי

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

רבנו אָמֵר: "איך נואלט געוואלט אז מיינע לייט זאלן ניט זיין קיין שוֹחֲטִים, איז ער אַ שוֹחֵט זאל ער קאַטש זיין פון מיינע לייט" - "הייתי רוצה שאֲנִישִׁי לא יהיו שוֹחֲטִים. אֵךְ אֵם הוא שוֹחֵט, שְׁלֵכֵל הפֹּחֵת יִהְיֶה מֵאֲנִישִׁי".

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 6:28 - ניץ ההמה 6:12 - מוזק"ש 8:41
צאת השבת 7:42 - צאה"ש לר"ת 8:22

(שיח שרפי קודש)

להבדיל בין אמונה אמיתית לאמונה כוזבת

להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל

אזהרה זו - להבדיל בין הבהמות הטהורות לבהמות הטמאות - נוגע גם לחיי היומיום בעבודת השם.

שכן, מידת האמונה היא בחינת "בהמה".

"כי עיקר האמונה היא בבחינת 'בהמה', כי עיקר שלימות האמונה הוא שישלך דעתו וחכמתו לגמרי וישים עצמו כבהמה ויאמין בה' יתברך ובצדיקים אמתיים באמונה שלימה לבד, כי עקר האמונה הוא במה שאין השכל מבין, כי במה שמבינים בשכל אין שייך אמונה, על כן עיקר האמונה היא בבחינת ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך, בחינת אדם ובהמה תושיע ה' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה 'בני אדם שערומים בדעת כאדם הראשון ומשימים עצמן כבהמה', וכמו שאמר שלמה המלך עליו השלום, שהיה חכם מכל אדם, ואף על פי כן אמר 'כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי', וכמו שכתוב אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" (ליקוטי הלכות, בכור בהמה טהורה ב.ג.)

ודווקא על ידי האמונה שהיא סוד 'בהמה', מגיעים אל התכלית האמתית.

"על כן, מי שרוצה לזכות לחיי עולם, לחיים נצחיים, לחיים אמתיים, צריך לסלק דעתו ושכלו וחכמתו לגמרי ולסמוך רק על אמונה לבד. וזה עיקר החכמה הגדולה שבכל החכמות, כי כשיהיה חזק באמונתו לבד ימים ושנים בלי שכל וחכמות וחקירות כלל במוחו, אזי בוודאי יזכה ברבות הימים להשיג ולהבין השגות וחכמות אלקות אמיתיות מה שאי אפשר בשכל אנושי להשיג, ובלבד שלא יעמיד זאת לנסיון רק יתהלך בתמימות ובפשיטות באמונה ישרה באמת. ועל כן עיקר האמונה היא בבחינת 'בהמה', שישים עצמו כבהמה שאין לה שום דעת" (שם).

אמנם, מאידך יש גם "בהמות טמאות", הלא הם האמונות הכוזביות, אמונות של הבל ושטות. ומהם צריכים להישמר ולהיזהר מאד. כי "צריכין לשמור עצמו מאד מאמונות כזביות, שלא יהיה פתי יאמין לכל דבר" (שם).

ועל כך באה האזהרה "להבדיל בין הטמא ובין הטהור", וכלשון מוהר"ט:

"וזה בחינת בהמות טהורות ובהמות טמאות שהזהירו ה' יתברך להבדיל בין הטמא ובין הטהור, כי האמונה היא בבחינת 'בהמה' כנ"ל, אך אמונה ישרה וקדושה שהיא אמונת ישראל היא בחינת 'בהמות טהורות', ואמונות כזביות הם בחינת 'בהמות טמאות'" (שם).

יהי רצון שנדע להבדיל בין הטמא ובין הטהור, בין אמונה אמיתית - בה' ובצדיקים, בתורה שבכתב ושבע"פ - לבין אמונה כוזבת וטיפשית, ותהיה אמונתנו זכה וברורה תמה ונקיה.

גבורת הלב!

שאלה:

"אין לי כח", זהו תמצית שאלתי וזעקתי. אני יודע שצריך להילחם עם היצר הרע, לברוח מהתאוות ולהיות איש כשר וצדיק, אבל אין לי כוחות לעמוד בקשרי המלחמה. אין לי את הגבורה לעמוד ולהילחם. ונפשי בשאלתי: איך זוכים להיות גיבור הכובש את יצרו? מהיכן לוקחים את הכוחות והגבורות הגדולות?

תשובה:

שאלה זו הגיעה למערכת לפני זמן רב, ועתה בעמדנו בשבוע השני של ספירת העומר, השבוע של מידת ה"גבורה", אמרנו להעלות את השאלה על שולחן המערכת ולענות עליה בקצרה, למען נזכה כולנו להיות גיבורים בעבודת השם.

ובכן, שים לב קורא יקר:

המקום היחיד שבו תלויה הגבורה, היא: הלב!

והרי לך לשון רבינו הקדוש: "עיקר הגבורה בְּהֶלֶב, כי מי שלבו חזק ואינו מתיירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולכבוש המלחמות על ידי חוזק ותוקף לבו שאינו מתיירא ורץ לתוך תוקף המלחמה, וזה בחינת 'איזהו גיבור הכובש את יצרו', וזה בחינת גבורות שמשון שנאמר בו 'וַתְּהַלֵּךְ רוּחַ ה' לְפָעֻמוֹ במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול', שבאותן המקומות צלחה עליו רוח ה' ולבש גבורה, דהיינו שבא לו חוזק ותוקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות" (ליקוטי מוהר"ן, רמט).

לאידך גיסא, עיקר חולשת הכח, הוא רק ע"י חלישות הלב. וכלשון רבינו: "על ידי חלישות הלב נופלים פחדים עליו. כי הגיבור אין לו שום פחד, ועיקר הגבורה הוא בלב. דהיינו מי שלבו חזק אינו מתיירא משום דבר ורץ לתוך קשרי המלחמה, ומתגבר על ידי חוזק ואמץ לבו. וכן להיפך, רַכֵּי לֵבָב הם מתפחדים. וזה שכתוב 'איש הירא ורך הלבב', פירש רש"י 'הירא' וכו', כי על ידי רך לבב, על ידי זה הוא מתיירא" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, מג).

ומעתה, בבואך לדרוש ולחקור איך לזכות להיות 'גיבור' בעבודת השם, עליך לדעת שעיקר גייעתך צריכה להיות לחזק ולאמץ את לבי, ואז ממילא יהיה לך כוחות בעבודת השם.

ובמה תלויה אומץ וחוזק הלב?

בכך שתדע ותאמין בעוצם נוראות כוחך, ותשרש אחר כל סוג של 'מוחין דקטנות' המשכיח ומעלים ממך את עוצם כוחך הנורא.

והרי לך לשונו הזהב של מוהר"ט, כשתקרא בו במתינות ותחזור ותשנה ותשלש, תמצא בו נחת, למלא את לבך בעוז ותעצומות: "צריכין לדעת ולהאמין שבוודאי כל אחד ואחד מישראל, אפילו הפחות שבפחותים, הוא בעל כח גדול לעמוד כנגד היצר הרע שלו. ועיקר כל החטאים והתאוות שהאדם נלכד בהם חס ושלום,

היא רק מחמת שטות שאינו יודע מכוחו, כמבואר בדברי רבנו זכרוננו לברכה בעניינת החרוזים שלו הנדפסים בתחילת ספר ליקוטי מוהר"ן, וזה לשונו: 'חזק ונתחזק ואל תהיה כפיל הגדול וכגמל וכו'. וכל זה מחמת שטות שאין יודע מכוחו' וכו'.

וזהו בחינת מה שכתב רבינו ז"ל בהתורה 'תקעו' שעיקר תאוות נ' שהוא כלל כל החטאים רחמנא ליצלן, נמשך רק ממוחין דקטנות, עיין שם. כי הבעל דבר מתגבר עליו עד שמפילו לבחינת מוחין דקטנות חס ושלום, דהיינו שנקטן מוחו ונחלש דעתו עד שאינו יודע מכוחו, ונדמה לו שאי אפשר לו לעמוד כנגד תאוות זאת. כי עיקר הגבורה הוא בלב, כמו שכתב רבינו ז"ל, ומי שלבו חזק יוכל להתגבר בכוחו כנגד כל התאוות שבעולם, ואפילו כנגד תאוות נ', כמו שראינו כמה צדיקים וכשרים שעמדו בנסיון. רק עיקר נפילת כל הנופלין לתאוות רעות הוא רק מחמת בחינת מוחין דקטנות. דהיינו שנקטן מוחו עד שאינו יודע מכוחו.

...כי אין זה דרך הענווה להקטין כוחו, ולומר שאין לו נשמה

גבוהה כמו הצדיקים והכשרים, כאילו אין בידו להיות איש כשר או צדיק. כי ענוה כזו אסורה, והיא ענווה פסולה, ואין זה ענוה כלל, רק מוחין דקטנות שצריכין להתרחק מזה מאד, כמו שכתב

רבינו ז"ל במקום אחר. רק אדרבא, צריך כל אחד לומר בדעתו שיש לו נשמה גבוהה מאד, כי הנשמה של הפחות שבפחותים שבישראל היא גבוהה מאד מאד, וצריך לומר בדעתו שאין נאה לו להיות כרוך אחר תאוות חס ושלום, מכל שכן וכל שכן לעבור איזה עבירה חס ושלום, כמו שכתוב ויגבה לבו בדרכי ה'. שצריכין להגביה לבו בדרכי ה', כי כל אחד מישראל רחוק בשרשו מאד מאד מעבירה חס ושלום, כמו שכתב רבינו ז"ל במאמר 'כי מרחמם ינהגם', כי כל אחד מישראל הוא בעל כח גדול לעמוד כנגד כל העולם עם תאוותיה, רק העיקר שיזכה לידע מכוחו. נמצא, שבאמת כל אחד מישראל הוא בעל כח גדול, רק שלא כל אחד זוכה לידע מכוחו, ולפי נפילת כל אחד לבחינת 'מוחין דקטנות', דהיינו מה שאינו יודע מכוחו, כמו כן נופל לתאוות" (ליקוטי הלכות, ברכת הריח ד.ב.)

ומעתה, זכור היטב:

ככל שתרבה לחזור ולשנן לעצמך את גודל כח נשמתך הגבוהה מאד, ותרחיק ממוחך ולבך כל מיני 'מוחין דקטנות', כך יתאמץ לבבך ותהיה גיבור גדול הכובש את יצרו ועובד את בוראו בגבורה, אמן.

"חִזְק וּנְתַחֲזַק, וְאַל תִּהְיֶה כְּפִיל הַגְּדוֹל וְכַגְּמַל, אֲפֹלוּ כְּשִׁמְשֹׁכְהוּ בְּחִטּוֹ הַעֲקָבִיךְ לֹא יִבְעַט בּוֹ. וְכָל זֶה מִחֻמַּת שְׂטוּת שְׂאִין יוֹדֵעַ מִכּוּחוֹ. אֲבָל נִפְשֵׁי הַפְּקֻחַת וְחֻזְקָה, מֵהַ תְּעִישֶׁה לְיוֹם פְּקֻדָּהּ וּמֵהַ תְּשִׁיב לְשׁוֹלְחֶיהָ דָּבָר. אֵל תִּבְטַח עַל מִצְּהָלוֹת הַזָּמָן, כִּי גּוֹפֵף חֶלְשׁ וְדָל. הַזָּמָן הוֹלֵךְ וְהוֹמֵךְ, וְהַגּוֹף אֲפֹשֶׁר עֵקֶשׁ בּוֹ יוֹמוֹ. נִקֵּב לֵב הָאָבִיב וְהָאָרֶץ לִי מִשֶּׁם מְעֻט פְּנִיָּה, בְּרָהּ כַחֲמָה, יִפֶּה כְּלָבָנָה. אֵל תִּתְרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקֹט. הָרִימָה קוֹלְךָ הַעֲרֵב בְּשִׁירוֹת וְהוֹדָה, וּפְתַח פִּיךָ וְתוֹצִיא דְבָרֶיךָ הַנְּעִימִים לְפָנֶי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דָּלוּ עֵינֶיךָ לְמִרוֹם וְזָכַר אֶהְבְּתָךְ הַיְשָׁנָה."

פנינים מאורים וחיודשים מיוחדים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע
מתוך רשימותיו של הגרי"ם שבבני ברק שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

ספר דברי אמונה

מדברי ראשונים ואחרונים ובמיוחד מדברי הבעש"ט ותלמידיו זיע"א - נלקט ע"י אדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל

במקום השגחתו שם הוא חיותו של הדבר ההוא. ועל ידי זה נתקיים הבריאה מכח החיות שבא לכל הנבראים מהשגחתו ית'. וזהו ראה שאין העולם מתקיים. רצונו לומר שעל ידי הצמצום והדין של הבריאה לא היה קיום לעולם. אך במה שראה ושם עין השגחתו על כל דבר מזה היה קיומו. וזהו שיתף עמו מידת הרחמים. (ספר אוהב ישראל חיי נדה) פרק ד אות עט ל-46

הנעשים כלולים וכמוסים בעצמותו יתברך וקשורים בו כשלהבת הקשורה בגחלת. והנה מיד כשעלה ברצונו הפשוט להוציא כל הדברים הנעלמים בכוחו וכמוסים בהיכל הקודש פנימה. ויבואו להתגלות ובאמת הוא ירידה להם. וזהו הצמצום בעצמו לירד ממקום גבוה למטה. אך במה שהש"י מסתכל ומשיגה בכל דבר בראיה זו ממשיך להם קו החיות. כי

בראיית הש"י על הנבראים ממשיך להם קו החיות בכל מקום שהש"י משגיח ורואה כביכול שם הברכה מצויה, והוא החיות שלו. ויודע גם כן מאמר חז"ל (בראשית רבה יב טו) מתחלה עלה במחשבה לברוא העולם במידת הדין וראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מידת הרחמים. וכו' דקודם בריאת העולם היו כל הנאצלים והנבראים והיצורים

ר' יקותיאל מזלאטיפאלע

כתב מוהרנ"ל ז"ל: [בשנת תקפ"ב על הדרך לארץ ישראל] לנונו בק"ק זלאטיפאלע בבית ר' יקותיאל, אחר מאנשי שדר רבינו ז"ל בביתו בעת שישב שם בזלאטיפאלע, ומצאתי שם את חבריניו ידידיו ר' חייקל נ"י, ובה אצלנו בלילה, והיה לנו לנחת ולשמחת לבב" (ימי מוהרנ"ל ח"ב סי' כ"ח).

ר' ישראל מברסלב

ר' ישראל היה נגיד ועשיר, מקורב לרבינו ז"ל, דר בעיר ברסלב ומזכר בכוכבי אור באנשי מוהר"ן (אות ל') בין אנשי המשא ומתן של רבינו ז"ל. וכן נמנה בשמות הצדיקים בין תלמידי רבינו ז"ל.

ר' ישראל מוזכר במכתב רבינו ז"ל (מכתב א') ששלח מאוסטראה בשנת תקס"ז לאנ"ש, ומשמע משם שהיה נגיד, וזה לשון רבינו ז"ל: "צו מיינע גוטע פריינד, מיינע ליבע פריינד, השותפים הנאהבים והנעימים. איך בעט איך זייער זייער אז איר זאלט געבין לזוגתי מאה אדומים, ווארים איך בדארף פיל האבין אויף הוצאות, די הוצאות זענין בכאן זייער גרויס, כאשר יספר לכם מוסר כתב זה, ניט טאפיל דווקא פיר מאל אזוי פיל, איך האב ניט אפילו פרוטה אחת, בעט איך איך זייער ר' משה בהרב, ר' ישראל, עם ר' משה בן העני, צו שיקן מיר מעות כנ"ל. א"ה אז איך וועל אהיים קומען, וועל איך מיר אפרעכענען וויא איר וועט וועלין, הוכפל והושלש הדבר שלא לעשות באופן אחר, רק לשלוח מאה אדומים ע"כ. וכן מזכירו רבינו ז"ל שם (מכתב ב) בזה"ל: "לפרוס בשלום ידידי מה"ר משה בהרב, עם שכנים ידידי מוה"ר ישראל, עם שותפי ידידי מוה"ר משה בן העניא" ע"כ.

רבי ישעיה שלום הרב דק"ק מעדוועדיווקע

רבי ישעיה שלום ממעדוועדיווקע ז"ל היה מתלמידי רבינו, מאנשי עבודת ה', כמזכר בכוכבי אור אנשי מוהר"ן (אות כ"ט). וכן מוזכר בשמות הצדיקים בין תלמידי רבינו ז"ל. היה בן יחיד להרה"צ רבי יודל ממעדוועדיווקע תלמיד רבינו ז"ל.

אב לבנים יודיע את אמתך

ומסופר שפעם כשנסע רבי יודל לשהות אצל רבינו בימי ראש השנה, רצה גם בנו הקטן ר' ישעיה שלום ז"ל לנסוע עמו, ומחמת חשש טלטול הדרכים עם ילד קטן לא לקחו עמו לרבינו ז"ל, וכשכא וכנס אל רבינו אמר לו רבינו מעצמו: "ענייני הוא פלא, האבא נוסע אלי הרי שמאמין בי, אף אל פי כן כשבנו רוצה לנסוע אלי אינו חפץ לקחתו" = "ממין זאך איז א פלא, א טאטע פארט צו מיר גלייבט ער דאך אין מיר, זיין זון וויל פארן וויל ער איהם נישט נעמען" (שיש"ק ח"ג אות ק"ו).

ככל עת יהיו כגדך לבנים

שיבח פעם רבינו את רבי ישעיה בנו של רבי יודל, ואמר עליו: "הוא הלך לחופתו עם כתונת נקיה, מיט א ריין העמדיל" (שיש"ק ח"ב אות ר"ח). [גם את הרב רבי אהרן רב דק"ק ברסלב שיבח אותו רבינו ז"ל בזה].

רב בק"ק מעדוועדיווקע

רבי יודל, כשעבר לגור במעדוועדיווקע כיהן שם כרב העיר, ואחריו נהג שם בנו רבי ישעיה רב ברבנות, ואחריו בנו רבי זלמן שהיה מתלמידי מוהרנ"ל. רבי זלמן לא זכה לבנים, ופסקה השושלת (שיש"ק ח"ז אות צ"א).

בניו אחריו

לרבי ישעיה שלום היו ג' בנים: א) ר' זלמן, המכונה ר' זלמן בהרב, שהמשיך לכהן ברבנות אחר פטירת אביו בעיר מעדוועדיווקע. ב) ר' יונה, אביו של רבי דוד צבי דאשיוועסקער. ג) ר' יחיאל מענדל בעמח"ס 'שיר ידידות' (שיש"ק ח"ג אות שצ"ו). וכולם היו מקושרים ומקורבים לרבינו ז"ל, ונחשבו מתלמידי מוהרנ"ל ז"ל.

הקושיא מגלה את האוצר!

בתפוחים הללו שנראו לו יפ"ם, רק ההשגחה העליונה הנחתה אותו שאותו תפוח דוקא השייך לנשמתו ימצא חן בעיניו. כי כאמור, בכל תפוח ותפוח שנטל לעצמו יש בו חלקי נשמתו שצריך לתקן, ולכן דוקא תפוח זה היה יפה בעיניו, ואותו צריך לתקן.

ואם מברך עליהם בכוונה, ולומד דברי תורה על השולחן בשעה שאוכלם, ואחר כך עובד את השי"ת בכח המאכלים הללו, אז באים חלקי נשמה שלו לידי תיקון. אבל אם בעת האכילה שכח מכל זה ואינו אוכל באופן הנזכר, אז הפסיד הזדמנות זו, ומי יודע מתי יבואו לידי שיוכל לתקנם.

ולאידך גיסא, אין צריך בכח לחפש ולבקש כל מיני תיקונים וכמו שמספרים על אנשי מוסר מסויימים שנכנסו לבית מרקחת ובקשו לקנות מסמרים, כדי לסבול מעט בזיון ולהתתקן ע"ז. כי אם האדם צריך תיקונים אזי הקב"ה כבר שולח את "המסמרים" [= די טשוועקעס] לביתו מבלי צורך לחפש אחריהם...

פעם אחת סיפר אחד לאבי מורי ע"ה בהתפעלות על איזה גברא רבה שטרם כל ליל בדיקת חמץ לחפש ולבלוש פן ימצא איזה פיזור של חמץ בביתו, נענה אבי ע"ה ואמר: אני ראיתי אצל אבי הנהגה אחרת, גם הוא לא הלך לישון כל הלילה, אלא שאת ה'בדיקת חמץ' בעצמה קיים כדת וכהלכה ללא חומרות יתירות, והעיקר שלאחר שקיים את המצוה פנה והלך לעבר הכותל המערבי לומר כל ספר תהלים, שהשי"ת יעזור שיזכה לסדר פסח כשר, ויניצל ממשוהו חמץ, כי בלי סייעתא דשמיא לא שייך לזכות לזה!

ובכלל, כהיום יש כ"כ הרבה בבלולים ונסיונות, והעצה היחידה היא התפילה, כי ע"י תפילה יעזרהו השי"ת לעמוד בכל מה שעובר עליו. וכן צריך להתמיד באמירת תהלים, לבקש להתחנן שיעזרוהו השי"ת, כי אלמלא השי"ת עוזרו אינו יכול לו. ועיקר העזר הוא ע"י תפילה, ולפרש את מצבו בתיבות התהלים, כמו ב"מצקה הארץ אליך אקרא", "טבעתי ביון מצולה" וכיו"ב, ואז יעזרהו השי"ת.

קיים זה מה שכתוב בזה

מאמר זה שכל כולו מיוסד על אמונת תום בדרכי ה' ובתורתו, ונכתב על ידי הגאון החסיד רבי פנחס רוזנבוים זצ"ל, מראשי ישיבת קארלין סטאלין פעיה"ק ירושלים, שרשם דיבורים אלו שהשמיע הגר"ם שליט"א לפני למעלה מארבעים שנה בסעודה שלישית שערך בביתו לקבוצת אברכים. הגר"ם נסתלק ביום כ"ו ניסן תשע"ו לאחר שנים ארוכות שהשקיע את נפשו בלימוד התורה הקדושה ברציפות תוך כדי התגברות על המחלה שתקפה אותו בייסורים קשים וקיבלם באהבה ובאמונה שלמה! תנצב"ה.

לא רק בדברים גשמיים צריכים להאמין שכל דבר מושג בהשגחתו הפרטית המלאה של הבורא ית"ש, אלא אף גם בדברים רוחניים; גם בעבודת ה', ובכל נסיון קטן וגדול שנקלע אליו - צריך להאמין שהכל בהשגחה פרטית.

והנהגת ה' היא בדרך כלל על ידי קושיות, שהאדם רואה לפניו קושיא והסתר פנים - וצריך לדעת שדוקא שם טמון התירוץ והישועה. וצריך להאמין שיש פה אוצר יקר, ודוקא על ידי אלו הקושיות יתגלה האוצר, כך שכל הקושיא היא לטובתו.

ענין זה מבואר בספרים הקדושים במשל:

מלך גדול וחכם היה לו אוצר גדול, ולא גילה לשום אדם היכן הטמין את האוצר, גם לא לבנו יחידו. לפני מותו אמר לבנו שאוצר גדול טמון בארמון, אך איה מקומו - זאת לא גילה לו.

לאחר מיתת המלך התחיל הבן לחפש את האוצר הגנוז. הוא סייר בכל חדרי הארמון המפואר שאביו בנה בחכמה מרובה, אשר בכל פרט ופרט מהבנין היתה גנוזה חכמה מיוחדת. והנה תוך כדי חיפוש אחר האוצר בארמון המסודר להפליא, הבחין באחד החדרים שסדר אבני הריצפה [= בלטות] משובש ומאד, הם היו תחובים בשרך בצורה עקומה ומעוותת, ולא היה יכול להבין פשר דבר, כיצד יתכן שאביו החכם מחוכם יעשה דבר כזה, שחלק גדול של אבנים חקוקים ברצפת הבית ללא סדר וללא חכמה!?

הוא החל להתבונן ולהתעמק בדבר-פלא זה, עד שהתנוצץ במחשבתו שכאן טמון הסוד איך למצוא את פתח האוצר, ולאחר התבוננות הבין היטב כיצד להגיע ע"י"ז לאוצר, ואכן הוא הגיע לבסוף לאוצר הנכסף דייקא ע"י שיבוש סדר אבני הרצפה.

נמצא שהגיע למטרתו הכל כך נכספת - בגלל שהייתה לו אמונה חזקה באביו החכם שלא יעשה דבר שלא יהיה בו חכמה ושכל.

כלומר על ידי אמונה בקושיא הגיע לאוצר.

ענין זה אמר גם החזון איש זי"ע גם בנוגע ללימוד תורה שבע"פ בעיון: אם האדם מאמין בכל דבר ופרט המובא בש"ס באמונה תמימה וחזקה, יזכה להבין דבריהם הקדושים, ע"י שיועד שהם ודאי אמת. ואם יהיו לו קושיות ויתייגע להבינם - יזכה שיתגלו לו עומק דבריהם ז"ל דוקא ע"י שהתייגע בקושיות!

דבר נפלא כתב רבי חיים וויטאל זי"ע, והוא, דאמנם יש הרבה כוונות באכילת האדם, אבל אחת מהכוונות הפשוטות היא, שאותו מאכל המגיע לאדם זה, יש בהמאכל חלקים מנשמתו שצריך לתקנם. ולא זו בלבד, אלא בשעה שהוא עומד בחנות לממכר פירות וירקות, למשל, ובוחר ומלקט לעצמו פירות מסויימים, אזי הוא צריך לדעת שכל פרי שחבר, אין זה סתם מדרך המקרה שחבר דוקא

<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יעקב נתן אשתי ה"ו</p> <p>ליגע הולדת הבת</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יוסף חלל קני ה"ו</p> <p>ליגע הולדת הבת</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יוסף חיים יוסף חיים ה"ו</p> <p>ולאביו והרה"ח ר' אברהם חיים מן שליט"א ולחוננו והרה"ח ר' אליעזר חיישיל שליט"א</p> <p>ליגע הולדת הבת והנדה</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יוסף חיים יוסף חיים ה"ו</p> <p>ולאביו והרה"ח ר' אברהם חיים מן שליט"א ולחוננו והרה"ח ר' אליעזר חיישיל שליט"א</p> <p>ליגע הולדת הבת והנדה</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יוסף חיים יוסף חיים ה"ו</p> <p>ולאביו והרה"ח ר' אברהם חיים מן שליט"א ולחוננו והרה"ח ר' אליעזר חיישיל שליט"א</p> <p>ליגע הולדת הבת והנדה</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>	<p>ברכת מול טוב</p> <p>להר"ר יוסף חיים יוסף חיים ה"ו</p> <p>ולאביו והרה"ח ר' אברהם חיים מן שליט"א ולחוננו והרה"ח ר' אליעזר חיישיל שליט"א</p> <p>ליגע הולדת הבת והנדה</p> <p>יה"ר שיזכה לגולה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוב נחת דקדושה</p>
---	--	---	---	---	---

072.332.3300 :בא"י
1-929.8415.876 :באר"ב
44-203.1500.313 :בארופה

מערכת שיעורים נפש משיבת
שיעורי הרה"צ רבי יעקב מאיר שכמער שליט"א

072.3323.796
קול אנ"ש דקהילתנו

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמן שווארצמן שליט"א בעמח"ס 'אוצרות עלים לתירוף'.